

Beantwoording van de 7 vragen uit het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK)

Het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving bevat normen waaraan goed beleid of goede regelgeving dient te voldoen. Uitgebreide informatie vind je op www.naarhetiak.nl (klik dan op de tekst "Naar het IAK" in de linker kolom).

1. Wat is de aanleiding?

Er zijn verschillende knelpunten geconstateerd bij de gegevensverwerking in de zorg en het sociaal domein. Met het wetsvoorstel wijziging van een aantal wetten op het terrein van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport om de grondslag voor gegevensverwerkingen te verstevigen worden deze knelpunten opgelost.

Om de rechtszekerheid te vergroten, heeft de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport aan de Eerste Kamer toegezegd dat het inzagerecht dat in de volksgezondheidswetten is opgenomen wordt gewijzigd, in die zin dat expliciet wordt aangegeven waartoe de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd bevoegd is (Kamerstukken I, 2018/19, 34874, E). Met het wetsvoorstel wordt aan deze toezegging tegemoetgekomen.

2. Wie zijn betrokken?

De taken als genoemd in het wetsvoorstel worden uitgevoerd door de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (hierna: IGJ), de Inspectie Justitie en Veiligheid (hierna: JVenV), Stichting De Kindertelefoon, Stichting Sensor, de landelijke luisterlijn, Veilig Thuis, het Centrum Indicatiestelling Zorg (hierna: CIZ) en de Dienst Uitvoering Subsidies aan Instellingen. De desbetreffende onderdelen van het wetsvoorstel zijn met de uitvoeringspartijen afgestemd. Tegelijkertijd met de start van de internetconsultatie worden een aantal partijen gevraagd om een uitvoeringstoets uit te voeren.

3. Wat is het probleem?

- In de praktijk bestaat onduidelijkheid over de reikwijdte van de inzagebevoegdheid van de IGJ.
- De IGJ heeft tot taak calamiteitenmeldingen, meldingen van geweld in de zorgrelatie, meldingen van ontslag bij disfunctioneren en andere meldingen te onderzoeken. Voor andere meldingen ontbreekt echter een wettelijke verplichting voor zorgaanbieders en zorgverleners om de gegevens, waaronder persoonsgegevens en bijzondere categorieën van persoonsgegevens, te verstrekken aan de IGJ die voor het onderzoeken van de melding noodzakelijk zijn. Dit heeft tot gevolg dat de IGJ in sommige situaties haar toezichthoudende taak onderzoek te doen naar andere meldingen niet volledig kan vervullen.
- De IGJ en de Inspectie Justitie en Veiligheid zijn bevoegd om tuchtklachten in te dienen. In de Jeugdwet ontbreekt een expliciete doorbrekingsgrond voor de doorbreking van de op de betrokken ambtenaar rustende geheimhoudingsplicht.
- De huidige wetteksten over luisterlijnen gaan uit van anonimiteit. Van anonimiteit in de zin van de AVG is enkel sprake indien elke mogelijkheid tot identificatie van betrokkenen onherroepelijk wordt uitgesloten. Indirecte herleidbaarheid door middel van het telefoonnummer of IP-adres kan, ondanks technische en organisatorische maatregelen, niet volledig worden uitgesloten. De wet sluit daardoor niet aan bij de AVG en de feitelijke situatie.
- De wettelijke grondslag voor het verstrekken van gegevens door een Veilig Thuis-organisatie aan het college, de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en aan de Minister voor Rechtsbescherming ten behoeve van beleidsinformatie en de grondslag voor het verstrekken van persoonsgegevens aan het college met als doel dat het college kan beoordelen of een bepaalde voorziening nodig is (de zgn. "gevalsbehandeling") zijn niet

voldoende duidelijk.

- Er mist een grondslag voor het CIZ om, indien noodzakelijk, gegevens die verkregen zijn in het kader van de Wet zorg en dwang psychogeriatrische en verstandelijk gehandicapte patiënten te hergebruiken in het kader van de Wet langdurige zorg om op deze wijze hulpverleners, cliënten en hun directbetrokkenen alsook zorginstellingen zoveel mogelijk te ontlasten en geen dubbele uitvragen te hoeven doen.
- Voor het beoordelen van subsidies is het in bepaalde gevallen, met name als een natuurlijk persoon de aanvrager is, noodzakelijk dat medische gegevens worden verwerkt. Deze gegevens vallen onder bijzondere categorieën van persoonsgegevens en mogen alleen verwerkt worden als er sprake is van toestemming van degene aan wie de persoonsgegevens toebehoren dan wel van een wettelijke grondslag. In dit geval is toestemming geen geschikte grondslag en ontbreekt een wettelijke grondslag in de Kaderwet VWS-subsidies.

4. Wat is het doel?

Het doel van het wetsvoorstel is het wegnemen van de bovenstaande knelpunten.

5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

- Door de verduidelijking van het begrip inzage is het voor toezichthoudende ambtenaren van de IGJ en andere betrokken partijen direct duidelijk hoe ver het inzagerecht als handhavinginstrument reikt. Hierdoor wordt het uitvoeren van de toezichtstaak vereenvoudigd.
- Door de voorgestelde wijziging worden zorgaanbieders en zorgverleners verplicht om aan de IGJ (bijzondere categorieën van) persoonsgegevens te verstrekken bij en naar aanleiding van een andere melding, zodat andere melding goed en volledig kunnen worden onderzocht.
- Door de voorgestelde wijziging wordt het mogelijk gemaakt dat de betrokken ambtenaren bij het indienen van tuchtklachten de voor hen geldende geheimhoudingsplicht doorbreken, zonder dat daar toestemming voor nodig is van betrokkenen. Hierdoor kunnen de inspecties tuchtklachten indienen bij misstanden in de kwaliteit van de jeugdzorg en daarmee opkomen voor het belang van de bescherming van kwetsbare jeugdigen.
- Door de toevoeging van een grondslag voor de verwerking van (bijzondere categorieën van) persoonsgegevens voor de uitvoering van de luisterlijnen wordt de functie (mogelijkheid voor personen om hun verhaal te kunnen doen, vragen te stellen en advies te krijgen) en de kwaliteitsverbetering en beleidsvorming via de monitoring op de telefoongesprekken en chatfunctie geborgd.
- Door de verduidelijking van de grondslag voor de verstrekking van gegevens door Veilig Thuis ten behoeve van beleidsinformatie is voor alle betrokken partijen direct duidelijk dat de wet zowel een grondslag biedt voor verstrekking van gegevens inzake huiselijk geweld als voor vormen van huiselijk geweld waarbij geen kinderen betrokken zijn.
- Door het hergebruik van gegevens door het CIZ worden een extra (administratieve) belasting voor de cliënt en onnodige vertraging voorkomen.
- Met de grondslag voor gegevensverwerking in de Kaderwet VWS-subsidies kunnen aanvragen (goed) worden behandeld en ontstaat duidelijkheid voor zowel de aanvrager als de ambtenaar die de subsidie beoordeeld.

6. Wat is het beste instrument?

Om de knelpunten te verhelpen worden de wetten verduidelijkt en aangevuld met grondslagen voor gegevensverwerking. Alternatieven, zoals het werken met toestemming als grondslag, zijn onderzocht en zijn niet geschikt.

7. Wat zijn de gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

Het merendeel van dit wetsvoorstel beoogt een technische verduidelijking van bepalingen of creëert een wettelijke grondslag voor gegevensverwerking en leidt niet tot een wijziging in taken. De uitvoering van de bestaande taken wordt door de verduidelijking in de praktijk vereenvoudigd.

Met onderdeel 6: het hergebruik van gegevens vanuit de Wzd t.b.v. de uitvoering van de Wlz beogen we de regeldruk te verminderen. Het CIZ vraagt thans dezelfde informatie voor de Wlz op bij de cliënt, zijn vertegenwoordiger of betrokken zorgprofessional. Het in het kader van deze wet nogmaals opvragen van de al bij het CIZ vanuit de Wzd bekende informatie is een extra (administratieve) belasting voor de cliënt, zijn vertegenwoordiger of betrokken zorgprofessional. Met hergebruik wordt voorkomen dat deze partijen gegevens moeten aanleveren die al bij het CIZ aanwezig zijn en kan een indicatiebesluit sneller worden verleend.